

Emile Ajar (Romain Gary) : Előttem az élet

- Ki a legidősebb köztetek?

Mondtam neki, hogy Momo, mint mindig, mivel ahhoz sose voltam elég fiatal, hogy elkerüljem az ízélgést.

- Na jó, most felírok valamit, és te, Momo, elmész a patikába.

Kimentünk a lépcsőházba, és ott a szemembe nézett, ahogy akkor szoktak, amikor el akarják szomorítani az embert.

- Figyelj ide, kisfiam, Rosa mama nagyon beteg.

- De hisz azt mondja, hogy nincs rákja.

- Hát az éppen nincs, de őszintén szólva nagyon rosszul van, nagyon rosszul.

Elmagyarázta, hogy Rosa mamának több személyre szóló betegsége van, és kórházba kell vinni, egy nagy terembe. Nagyon jól emlékszem, hogy egy nagy teremről beszélt, mintha Rosa mama sok betegségének sok hely kellene, de azt hiszem, csak azért mondta, hogy bátorító színben írja le a kórházat. Nem értettem a szavakat, amiket Katz doktor nagy elégedetten elsorolt, mivel látszott, hogy sok mindent megállapított Rosa mamánál. Azt értettem a legkevésbé, amikor azt mondta, hogy Rosa mama válságos, és egyik pillanatról a másikra rájöhet.

- De főleg szenilitás, vagy ha jobban tetszik, agylágyulás.

Nekem ugyan egyik sem tetszett, de nem állok oda vitatkozni. Elmagyarázta, hogy Rosa mama összeszűkül az ereiben, a csatornája becsukódik, és nem ott kering, ahol kellene.

- A vér és az oxigén már nem táplálja megfelelően az agyát. Nem lesz képes megfelelően gondolkodni, és úgy fog élni, mint a sponót. Még sokáig húzhatja, sőt évekig fel-felcsillan az értelme, de hát ezen nem lehet segíteni, kisfiam, ezen nem lehet segíteni.

Röhögőm kellett, ahogy ismételte: "ezen nem lehet segíteni, ezen nem lehet segíteni", mintha bármi máson lehetne segíteni.

- De ugye, nem rák?

- Nem. Efelől nyugodt lehetsz.

Ez mégiscsak jó hír volt, és bőgni kezdtem. Marhára örültem, hogy a legrosszabbat megúsztuk. Leültem a lépcsőre, és marhára sírtam. A marhák ugyan nem sírnak, de így írja elő a szólásmondás.

Katz doktor leült mellém a lépcsőre, és a vállamra tette a kezét. Hamil úrra hasonlított a szakállával.

- Nem kell sírni, kisfiam, ez a természet rendje, hogy az öregek meghalnak. Teelőttd még ott az egész élet.

Rám akar ijeszteni a szemétláda, vagy mi a fene? Már rég kifigyeltem, hogy az öregek azt mondják: "fiatal vagy, előttd az élet", és jóságosan mosolyognak hozzá, mintha örömük telne benne.

Felálltam. Jó, tudom, hogy előttem az egész élet, de azért se fogom emészteni magam miatta.

Segítettem Katz doktornak lemenni, és gyorsan felszaladtam, hogy bejelentsem Rosa mamának a jó hírt.

- Na most aztán, Rosa mama, biztos, hogy nincs rákja. A doktor határozottan megmondta.

Óriásit mosolygott, mert alig volt neki foga. Ha Rosa mama mosolyog, akkor nem olyan öreg és ronda, mint általában, mivel a mosolya nagyon fiatal maradt, és ez szépségápolásban részesíti. Van egy fényképe a németek kiirtása előtről, tizenöt éves rajta, és ha az ember ránéz, nem is hinné, hogy egyszer még ebből lesz Rosa mama. És ugyanez volt a helyzet a másik végéről. Nehéz volt elképzelni olyasmit, mint egy tizenöt éves Rosa mama. Semmi közük nem volt egymáshoz. A tizenöt éves Rosa mamának szép vörös hajzata és mosolygós szája volt, mintha az, ahova megy, ami előtte van, tele van jó dolgokkal. A hasam belefájdult, ahogy elnéztem tizenöt évesen, és most, a dolgok jelenlegi állapotában. Az élet jól kibánt velem! Néha odaállok a tükör elé, és megpróbálom elképzelni, milyen leszek, ha kibánik velem az élet, az ujjammal szoktam csinálni, ráncigálom a szám, és grimaszolok.

Így jelentettem Rosa mamának élete legjobb hírét, hogy nincs rákja.